

Annonce

Tilmeld dig Øgro-mailen og hold dig opdateret omkring organisk gødning
Produktnyheder | Forsøgsresultater | Råd og vejledning | Arrangementer

Annonce

GENERALFORSAMLING
1.&2. MARTS
2024

GENERALFORSAMLING 2024
Indkaldelse til generalforsamling i Økologisk Landsforening

TILMELD DIG HER SENEST D. 15. FEBRUAR

Markerne bliver større og større i det danske landskab, og det presser dyrearter som før var almindelige. F.eks. er arter som viber, guldspurve, agerhøns og lækatte nu på rødlysten over truede arter som "sårbare." Foto: Uffe Bregendahl

Truede arter på rødliste kan få hjælp fra nyt værktøj, der skal måle landbrugets biodiversitet

Næsten 1000 nye arter er med på en ny opdateret rødliste, og Miljøstyrelsen vælger nu fremover at udsende trusselvurderinger til offentligheden løbende i stedet for hver 10. år. Rødlister giver et overblik over trusselsbilledet for arterne i Danmarks vilde natur – herunder også for agerlandet, hvor et nyt redskab måske snart kan strukturere arbejdet med at hjælpe truede arter.

 Af [Uffe Bregendahl](#)

 29. december 2023, 13:25

 Læsetid: 5 minutter

 [Mark og stald](#)

 [Biodiversitet](#)

Del på Facebook

Del på Twitter

Del på LinkedIn

Print

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

I den seneste opdatering er den danske rødliste blevet opdateret med 831 nye arter. Dermed rummer listen nu vurderinger af cirka 13.900 danske plante-, svampe- og dyrearters risiko for at uddø i Danmarks vilde natur og i agerlandet.

På listen er ni nye artsgrupper, der ikke tidligere har været rødlistevurderet. De tæller blandt andet flodkrebs, mosskorpioner, stikmyg, fladorm, snegle og levermossier.

”

Lægger man alle forskernes seneste vurderinger sammen, er omkring 26 procent af arterne på listen uddøde, truede eller næsten truede.

— *Jesper Erenskjold Moeslund, seniorforsker, Institut for Ecoscience på Aarhus Universitet*

Rødlisten har eksisteret i sin nuværende form siden 2010, og blev opdateret igen i 2019. Men Miljøstyrelsen vil nu have rødlistevurderingerne hurtigere ud til offentligheden, og derfor laver forskere fra Aarhus Universitet nu – i samarbejde med forskellige artseksperter – en rullende publicering af ny vurderinger.

Lægger man alle forskernes seneste vurderinger sammen, er omkring 26 procent af arterne på listen uddøde, truede eller næsten truede.

Det fortæller Jesper Erenskjold Moeslund, som er seniorforsker ved Institut for Ecoscience på Aarhus Universitet.

”Der er to vigtige ting ved den her delopdatering. Det ene er, at der er kommet ni nye artsgrupper på rødlisten. Det andet er, at når vi kigger på de nye artsgrupper, så får vi nogenlunde de samme resultater, som vi har fået på de tidligere artsgrupper, som vi har vurderet,” siger han til Ritzau.

Landbrugets intensive drift presser arterne

Også agerlandets arter begynder at indfinde sig på rødlisten, blandt andet fordi deres bestande påvirkes negativt, i takt med at landbruget laver større og større marker, hvor der hovedsageligt dyrkes afgrøder som intensive monokulturer.

En række dyr der før var helt almindelige i agerlandet figurerer nu som ”truede arter.” I kategorien ”sårbare” findes for eksempel fugle som vibe, gulspurv og agerhøne. Lækatten, der ligger øverst i agerlandets fødekæde, er nu også kategoriseret på rødlisten som ”sårbar.”

”

Det mest uhyggelige er, at vi mennesker har været vidende om, at millioner af fugle, mindre pattedyr og insekter i årevis er forsvundet fra vores landskab uden at vi reagerer på det

— *Bent Rasmussen, specialkonsulent og biolog, Innovationscenter for Økologisk Landbrug.*

Hjælp til agerlandets dyreliv

Det er stærkt bekymrende, at de arter, der er knyttet til det åbne landbrugsland, nu også figurerer på rødlisten. For agerlandsarterne er typisk meget produktive og har tidligere kunne findes i store antal på markerne. De nævnte arter er da heller ikke i umiddelbar risiko for at uddø, men de opfylder rødlistekriteriet på grund af en massiv tilbagegang på bestandsniveau over flere årtier.

”Det mest uhyggelige er, at vi mennesker har været vidende om, at millioner af fugle, mindre pattedyr og insekter i årevis er forsvundet fra vores landskab uden

at vi reagerer på det" siger Bent Rasmussen, der er specialkonsulent og biolog hos Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

"Det viser, at landbrugslandet som levested for biodiversitet er knækket for årtier siden, og at der skal en større landskabsændrende indsats til, for at genskabe det tabte liv"

Denne fundamentale genopretning af det åbne land er vi forpligtet til at gennemføre, hvis vi skal opfylde kravene i den nye Nature Restoration Law, som netop nu er under godkendelse i EU. Her er målene ikke bare at standse tilbagegangen, men også vende den til fremgang for markernes fugle og overdrevenes sommerfugle. Det skal ske ved at genskabe et landbrugslandskab med 10 pct. faste landskabselementer som grundlag for opfyldelsen af arternes basale levestedskrav.

Nyt værktøj til landmændene

"Vi har taget udgangspunkt i EU-målsætningerne for landbrugsnaturen i det Marknaturindeks, som vi har under udvikling i vores biodiversitetsprojekter" siger Bent Rasmussen.

"Marknaturindekset kommer til at indgå som en central del af et samlet værktøj, der også giver en statusbeskrivelse af landskabet ved hjælp af GIS-data. Det gør os i stand til at bestemme omfanget og typen af den nødvendige plejeindsats, der skal iværksættes hos den enkelte landmand for at opnå en reel og betydende natureffekt. "

Mange af de arter, der optræder på rødlisten, er truede, fordi de stiller meget specifikke krav til deres levested, og ofte er dette krav uforstyrrelighed og større sammenhængende områder. Disse arter skal reddes ved at ekstensivere landbrugsområder ud af produktion og ind i natur.

Det er derfor meget vigtigt for Bent Rasmussen og hans kollegaer at præcisere, at naturindsatser og hensyn på det producerende landbrugsareal udelukkende har fokus på de arter, der tilhører agerlandsføddekæden. Selv om dette menneskeskabte økosystem aktuelt er under stort pres, vil den rigtige indsats forhåbentlig være med til at få arter som de sårbare gulspurve og viber hurtigt tilbage i landskabet og helt ud af listen over truede arter.

Der er i alt vurderet omkring 13.900 arter til rødlisten, og det er anslået, at der er omkring 30-45.000 arter i Danmark.

